

ที่ พณ ๐๓๐๓/ ๒๕๖๓

กระทรวงพาณิชย์
๕๖๓ ถนนนนทบุรี
อำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๘ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างอาเซียนและสำนักงานสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้าแห่งสหรัฐอเมริกา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างอาเซียนและสำนักงานสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้าแห่งสหรัฐอเมริกา
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วน ที่ กต ๐๘๐๔/๒๗๔ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่อง ร่างข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างอาเซียนและสำนักงานสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้าแห่งสหรัฐอเมริกา (The United States Patent and Trademark Office: USPTO) มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายเรื่องที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๑) การเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง และ (๒) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ อาเซียนและสำนักงานสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้าแห่งสหรัฐอเมริกา (The United States Patent and Trademark Office: USPTO) ได้จัดทำข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา รวม ๒ ฉบับ คือ ฉบับที่ ๑ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๗ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ (๑๐ ปี) และฉบับที่ ๒ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ และจะสิ้นสุดการบังคับใช้ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ (๕ ปี)

๑.๒ อาเซียนและ USPTO อยู่ระหว่างการจัดทำข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา ฉบับที่ ๓ เพื่อสานต่อความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างอาเซียนและ USPTO ซึ่งจะมีผลใช้บังคับเป็นระยะเวลา ๕ ปี (นับตั้งแต่วันที่ลงนาม จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๘) รายละเอียดร่างข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือฯ พร้อมคำแปลภาษาไทยปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การจัดทำข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างอาเซียนและ USPTO เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ในฐานะประเทศสมาชิกอาเซียน ตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบการดำเนินการดังกล่าว

๓. สารสำคัญ

๓.๑ ร่างข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือฯ ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ด้านทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างอาเซียนและ USPTO ต่อเนื่องจากข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือฯ ฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒

๓.๒ ขอบเขตของโครงการหรือกิจกรรมความร่วมมือภายใต้ร่างข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือฯ ฉบับนี้ มุ่งเน้นการสานต่อกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลากร แลกเปลี่ยนความรู้ และให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ ในประเด็นด้านทรัพย์สินทางปัญญาที่อาเซียนและสหรัฐฯ ให้ความสำคัญร่วมกัน เช่น การเข้าเป็นภาคีความตกลงระหว่างประเทศด้านทรัพย์สินทางปัญญา การบริหารจัดการสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญา การใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงพาณิชย์ การบังคับใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น พร้อมทั้งได้เพิ่มเติมประเด็นความร่วมมือให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์มากยิ่งขึ้น เช่น การดำเนินคดีแพ่งที่เกี่ยวกับเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา การสอบสวนและการดำเนินคดีอาญาเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงพาณิชย์ การบังคับใช้กฎหมาย จุดผ่านแดน และประเด็นทรัพย์สินทางปัญญากับการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นต้น

ทั้งนี้ USPTO จะร่วมกับคณะทำงานความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาอาเซียน (ASEAN Working Group on Intellectual Property Cooperation: AWGIPC) กำหนดกิจกรรมความร่วมมือภายใต้ร่างข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือฯ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และแผนปฏิบัติการด้านทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียน พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ โดยสำนักงานเลขาธิการอาเซียนจะเป็นผู้สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือ และรายงานผลให้ USPTO ทราบเป็นรายไตรมาส

๓.๓ USPTO จะให้การสนับสนุนทางการเงินแก่อาเซียนเพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาภายใต้ข้อตกลงฉบับนี้ รวม ๒,๐๐๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐฯ (เพิ่มเติมจาก ๑,๕๐๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐฯ ตามข้อตกลงฉบับเดิม) หรือ ๔๐๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐฯ ต่อปี โดยจะแบ่งงบประมาณเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ งบประมาณสำหรับการเดินทาง ที่พัก การแปล และสถานที่จัดกิจกรรมความร่วมมือ วงเงินรวมไม่เกิน ๑,๖๒๕,๐๐๐ เหรียญสหรัฐฯ (๓๒๕,๐๐๐ เหรียญสหรัฐฯ ต่อปี) และส่วนที่ ๒ งบประมาณสำหรับการบริหารและการสนับสนุนอื่นๆ วงเงินรวมไม่เกิน ๓๗๕,๐๐๐ เหรียญสหรัฐฯ (๗๕,๐๐๐ เหรียญสหรัฐฯ ต่อปี)

๓.๔ เรื่องอื่นๆ เช่น การกำหนดให้สำนักงานเลขาธิการอาเซียนเป็นจุดติดต่อสำหรับอาเซียน นอกจากนี้ ข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือฯ จะมีผลใช้บังคับเมื่อมีการลงนามครั้งสุดท้าย การถอนตัวจากข้อตกลงสามารถกระทำได้ทุกเมื่อก่อนที่ข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือฯ จะสิ้นสุดลง โดยแจ้งให้อีกฝ่ายทราบเป็นลายลักษณ์อักษร และข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือฯ ฉบับนี้ ไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ เป็นต้น

๔. การดำเนินการ

๔.๑ สำนักงานเลขาธิการอาเซียนอยู่ระหว่างเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (Committee of Permanent Representatives to ASEAN: CPR) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือฯ ดังกล่าว ก่อนการลงนามโดยเลขาธิการอาเซียนและ USPTO

๔.๒ กระทรวงพาณิชย์โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้มีหนังสือสอบถามความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย เกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมายภายในของไทย ซึ่งเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ กรมสนธิสัญญาและกฎหมายได้มีหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วน ที่ กต๐๘๐๔/๒๗๔ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ตอบข้อหารือของกรมทรัพย์สินทางปัญญาว่า ร่างข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาระหว่าง USPTO และอาเซียนในฐานะองค์การระหว่างประเทศ โดยมีเลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ลงนาม ไม่ใช่กรณีที่ไทยทำสนธิสัญญาระหว่างประเทศ ไม่เข้าข่ายการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ และไม่เข้าข่ายการทำความตกลงตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘ อย่างไรก็ดี โดยที่ไทยเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกอาเซียน ข้อตกลงฯ จึงมีผลผูกพันเชิงนโยบายระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับ USPTO รวมทั้งไทย กรมทรัพย์สินทางปัญญาในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง จึงอาจพิจารณานำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา ๔(๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๕. ความเห็น

๕.๑ ไทยในฐานะประเทศสมาชิกอาเซียนและสหรัฐฯ มีความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนระหว่างกันมาอย่างยาวนาน และที่ผ่านมา ประเทศสมาชิกอาเซียนรวมทั้งไทยได้รับประโยชน์จาก ข้อตกลงความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างอาเซียนและ USPTO มาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมการตระหนักรู้เรื่องทรัพย์สินทางปัญญา และการพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญา ของประเทศสมาชิกอาเซียนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมการค้าและการลงทุนระหว่างอาเซียนและสหรัฐฯ รวมถึงการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในภูมิภาค

๕.๒ การจัดทำข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือฯ ดังกล่าวมีผลผูกพันเชิงนโยบายระหว่างประเทศ สมาชิกอาเซียนรวมทั้งไทยและ USPTO ในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา ให้บรรลุเป้าหมายของการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และแผนปฏิบัติการด้านทรัพย์สินทางปัญญาของ อาเซียน พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบการดำเนินการจัดทำข้อตกลง ว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างอาเซียนและ USPTO

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

กองพัฒนาความร่วมมือทรัพย์สินทางปัญญา

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๔๗ ๔๖๕๓

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๔๖๕๑